

Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Okuma İlgisi, Tutumu ve Eleştirel Okuma Becerileri*

Üzeyir Ogurlu**
Kocaeli Üniversitesi

Öz

Genel olarak üstün zekâlı ve yetenekli çocukların akranlarına göre okumaya erken başladıkları ve okumaya karşı ilgilerinin de yüksek olduğu belirtilmektedir. Eleştirel okuma becerisi, okuma alışkanlığının üst düzey becerileri arasında kabul edilmektedir. Bu çalışmada Bilim Sanat Merkezine devam eden 50 üstün zekâlı ve yetenekli öğrencinin okuma ilgileri, tutumu ve eleştirel okuma becerileri tespit edilmiştir. Ayrıca bu öğrencilerin okuma tutumları ile eleştirel okuma becerileri arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırma sonucunda üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin orta ve üst düzey okuyan grup içerisinde yer aldıkları, okurken gizem ve bilim kurgu konularındaki roman türü kitapları tercih ettikleri belirlenmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin tercihlerine göre kitap okudukları görülmüştür. Ayrıca, üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin okuma tutumu ve eleştirel okuma becerilerinin yüksek olduğu ve okuma tutumu ile eleştirel okuma becerisi arasında yüksek bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Üstün zekâlı ve yetenekli öğrenciler, kitap okuma, eleştirel okuma

Abstract

It was stated that gifted children read earlier than their peers and their reading interests and attitude were high. Critical reading skills are considered as one of the top-level reading skills. In this study, it was examined interest and attitudes in reading and critical reading skills of 50 gifted students. Also the relationship between critical reading skills and reading attitude was examined. It was found that gifted students read more books, prefer mystery and science fiction novel and read books according to their choice and preference. Also it was observed a high correlation between critical reading skills and reading attitude.

Key Words: Gifted students, reading book, critical reading

*Bu çalışma 3. Uluslararası Üstün Yetenek Gelişimi ve Mükemmellik Kongresinde (25-28 Eylül 2013, Antalya) bildiri olarak sunulmuştur.

**Yrd.Doç., Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü, Umuttepe-Kocaeli E-posta: uzeyirogurlu@gmail.com

Okuma tutumu, öğrencinin okuma görevlerine yaklaşımını olumlu veya olumsuz etkileyen okumaya karşı hissettikleri olarak tanımlanabilir. Okuma tutumu, öğrencinin yaşama becerisi kadar önemlidir (Tunnell, Calder, Justen ve Phaup, 1991). Söz konusu tutum, öğrencinin yaşam boyu okuma becerilerinin gelişmesinde önemli role sahiptir (Lazarus ve Callahan, 2000). Okuma tutumunu etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bu faktörler arasında yetenek, başarı, öz benlik, ev ortamı, ilgi, cinsiyet ve zekâ sayılabilir (Garrett, 2002). İyi okuyucular için yetenek ve okuma tutumu arasında olumlu bir ilişki bulunmaktadır (Parker, 2004). Wilson ve Casey'a göre (2007) okumaktan hoşlanan çocuklar daha sık okuma yapacaklar; onların bu okuma tutum ve istekliliği, okuma gelişimlerine de önemli katkı sağlayacaktır.

Üstün yeteneklilik ortalamasının üzerinde bir kabiliyet, yaratıcı düşünme ve görev sorumluluğunun bileşkesi olarak tanımlanmaktadır (Renzulli, 1978). Üstün zekâlı ve yetenekliler, okumaya erken başlama, kendiliğinden okumayı sökmeye, yaşlarına göre daha akıcı, daha doğru okuma, daha çok okuma ve farklı edebiyat türlerinden okumayı sevme gibi bir takım özelliklere sahiptir (Akarsu 2001, Davaslıgil ve Leana, 2004). Jackson'a (1992) göre erken gelişen konuşma ve okuma, üstün yetenekliliğin güçlü göstergelerindedir. Fakat bu durum, her erken konuşan veya okuyan çocuğun üstün zekâlı ve yetenekli olduğu anlamına gelmez. Burns, Roe ve Ross (1984), zekâ testlerine göre üstün zekâlı ve yetenekli olan çocukların yaklaşık %50'sinin anaokulunda okumayı öğrendiğini vurgulamaktadır. Araştırmalar, 1. sınıfa başlayan üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin yarısının erken okuyucu olduğunu ve yaşlarının 1 ila 3 sınıf düzeyi ilerisinde okuduğunu göstermektedir (Bonds ve Bonds, 1983; VanTassel-Baska, Johnson, Hughes ve Boyce, 1996).

Reis ve arkadaşları (2004), üstün zekâlı ve yetenekli okuyucularla yaptıkları araştırmada bu öğrencilerin okumaktan keyif aldıklarını, erken yaşta okumayı öğrendiklerini, yaşlarından en az 2 yıl ileri düzeyde okuma becerilerine sahip olduklarını, ileri düzey anlama ve ileri düzey dil becerileri sergilediklerini bulmuşlardır. Cavazos-Kottke'nin (2006) aktardığına göre üstün zekâlı ve yetenekli okuyucular, gönüllü olarak daha fazla okumakta, geniş okuma ilgisine ve akranlarına göre 1 veya 2 yıl ileri ilgi olgunluğuna sahiptir (Harris ve Sipay, 1990). Üstün zekâlı ve yetenekliler için okuma, kolay ve eğlenceli bir etkinliktir (Anderson, Tollefson ve Gilbert, 1985).

Ley ve Trentham (1987), üstün zekâlı ve yetenekli çocukların okuma tutumunun diğer çocuklara göre daha yüksek olduğunu ifade etmektedir. Fakat üstün zekâlı ve yetenekli çocukların okuduklarına ilgi duymaları gerekmektedir. Çünkü ilgi, üstün zekâlı ve yetenekli çocukların hem okuma becerisini hem de okuma tutumunu etkilemektedir (Villani, 1998). Yapılan araştırmalarda (Kennedy ve Halinski, 1975; McKenna, Kerr ve Ellsworth, 1995; Worrell, Roth ve Gabelko, 2007), üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin okumaya karşı tutumunun olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Örneğin McKenna, Kerr ve Ellsworth (1995), öğrencilerin sınıf seviyesi arttıkça okuma tutumunun düştüğünü fakat üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerde böyle bir durumun söz konusu olmadığını ifade etmiştir ve yaptıkları araştırmada tüm sınıf seviyesindeki üstün zekâlı ve yetenekli çocukların okumaya karşı yüksek tutuma sahip olduklarını tespit etmişlerdir. Alan yazında üstün zekâlı ve yeteneklilerin okumaya karşı olumlu tutuma sahip olduğunu gösteren araştırmalar daha fazla olmasına rağmen farklı sonuçlara sahip araştırmalar da bulunmaktadır. Örneğin Parker (2004), üstün zekâlı ve yetenekli ilköğretim öğrencileriyle akranlarının okuma tutumunu karşılaştırmış ve aralarında herhangi bir anlamlı farklılığa rastlamamıştır. Martin (1984), 41'i üstün zekâlı ve yetenekli olarak belirlenmiş 6., 7., 8. sınıfa giden 124 öğrencinin okuma tutumlarını incelemiştir. Üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin beşte biri okuma hakkında olumsuz tutum ifade etmiştir. Bu çocuklar, okulla ilgili birçok materyali sıkıcı bulmaktadır ve zamanlarını başka etkinliklerle geçirmeyi tercih etmektedir.

Üstün zekâlı ve yetenekli okuyucular, kendi seçtikleri okuma materyallerini tercih etmektedir (Halsted, 1988). Robinson, Shore ve Enersen'e (2007) göre üstün zekâlı ve yetenekli öğrenciler, en çok ilgilendikleri alanlarda okuma eğilimi sergilemektedir ve öğrencilerin okuma ilgisini korumak için kendi seçtikleri okumaların olması önemlidir. Swanton (1984), üstün zekâlı ve yetenekli çocuklar arasında bilim kurgu ve fantastik kitapların daha popüler olduğunu bulmuştur fakat Hawkins'in (1983) araştırmasında kendi akranlarıyla karşılaştırıldığında okuma tercihleri konusunda herhangi bir farklılık görülmemiştir. Kolloff (1985: Akt., Gross,

1993), 3-9. sınıflara devam eden 201 üstün zekalı ve yetenekli çocuğun okuma tercihlerini incelediği çalışmada öğrencilerin çoğunluğunun bilim kurgu (%40), fantezi (%36), ve gizem (%34) konulu kitapları tercih ettiklerini bulmuştur. Hawkins (1983), üstün zekâli ve yetenekliler arasında gazete ve dergilerin popüler bir tür olduğunu ifade etmiştir. Anderson, Higgins, ve Wurster (1985), mizahın, üstün zekalı ve yetenekliler için sevilen bir tür olduğunu bulmuştur. Cooter ve Alexander (1984) ise yaptığı araştırma sonucunda üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin daha büyük yaşlar için yazılmış kitapları tercih ettiklerini vurgulamıştır.

McDonalds ve Trautman (2006), modern dünyada çocukların başarılı olabilmeleri için okumayı iyi öğrenmelerinin yanında uzun vadeli başarı için çocuklara eleştirel okuma becerilerinin de kazandırılması gerektiğini önemle vurgulanmaktadır. Eleştirel okuma, okuyucunun okuduğu metinle ilgili sorular sormasını, hipotezler ve yargılar geliştirmesini, parçadan elde ettiği verilerle problem çözebilmesini kapsar (Gallagher, 2004). Okuyucunun okuduğunu eleştirebilmesi için okuduğunun doğruluğuna, gerçekliğine, mantıklı olup olmadığına, güvenilirliğine ve anlatılanlardaki çelişkilere dikkat etmesi gerekir (Sever, 2003). Özdemir (2002), eleştirel okuma becerisini, okuryazarlığın en üst boyutu olarak değerlendirmektedir. Benzer şekilde Carr (1988), eleştirel okumanın üst düzey becerilerin kaynağı olduğunu belirtmektedir. Kettler (2014), üstün yetenekli çocukların akranlarına göre ileri düzey eleştirel düşünme becerilerine sahip olduğunu bulmuştur.

Araştırmalar, üstün zekâli ve yetenekli okuyucuların başlangıçtaki ilk deneyimlerinin okumaya yönelik gelecekteki yaklaşım ve tutumlarını belirlemedeki önemini vurgulamıştır (Robinson, Shore ve Enersen, 2007). Halsted (1988), çocukların yetişkinlikte devam ettirecekleri okuma ilgisini genellikle 4-8. sınıf arasında geliştirdiklerini savunmaktadır. Gentry, Gable ve Springer'in (2000) aktardığına göre üstün zekâlılar eğitimi alanındaki birçok eğitimci çocuğun eğitim programı belirlenirken çocuğun ilgisinin merkezde olması gerektiğini vurgulamıştır (Gallagher, 1985; Maker, 1982; Parke, 1989; Passow, 1982; Renzulli, 1978, 1994; Ward, 1980). Okuma ilgisinin erken yaşta gelişmesinden ve üstün yeteneklilere yönelik eğitim programının odağında ilginin olmasından dolayı üstün zekâli ve yetenekli çocukların okuma ilgisinin, tutumlarının ve eleştirel okuma becerisinin tespit edilmesi bu çocukların ileriki yaşamlarında hem eleştirel okuma becerilerini geliştirmelerine hem de daha verimli bir okuma alışkanlığı kazanmalarına katkı sağlayacaktır. Ayrıca böyle bir çalışma, üstün zekâli ve yetenekli çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına göre okuma programlarının geliştirilmesine de ışık tutacaktır. Bugüne kadar pek çok çalışmada öğrencilerin okumaya yönelik tutumları ortaya konmuştur (Çakıcı, 2005; Gömleksiz, 2004; Ünal 2006; Yücel, 2005). Fakat üstün zekâli ve yetenekli çocukların okuma ilgileri ve eleştirel okuma becerileriyle ilgili ülkemizde yapılan çalışmaya rastlanamamıştır.

Bu çalışmada, üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin okuma ilgileri, tutumları ve eleştirel okuma beceri düzeyi araştırılacaktır. Ayrıca bu öğrencilerin okuma tutumları ile eleştirel okuma becerileri arasındaki ilişki incelenecektir. Araştırma kapsamında aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- 1) Üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin dergi ve günlük gazete takip etme düzeyi nedir?
- 2) Üstün zekâli ve yetenekli öğrenciler hangi konularda kitapları okumaktan hoşlanmaktadır?
- 3) Üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin en son okudukları kitapların konu ve türü nelerdir?
- 4) Kitap okuma tutumu ile eleştirel okuma düzeyi arasında bir ilişki var mıdır?
- 5) Eleştirel okuma düzeyi kitap okuma düzeyine göre farklılaşmakta mıdır?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma, betimsel türde ilişki tarama modeli ile gerçekleştirilmiş bir çalışmadır. İlişkisel tarama modelleri, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir (Karasar, 2006). Çalışmada üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin okuma ilgisi, tutumu ve eleştirel okuma becerilerinin belirlenmesi ve öğrencilerin okuma tutumu ile eleştirel okuma beceri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmaya, TÜBİTAK tarafından desteklenen Üstün Zekâlı ve Yetenekli Çocuklar Yaratıcı Doğa Eğitimi Projesi'ne katılan üstün zekâlı ve yetenekli öğrenciler dâhil edilmiştir. Projeye katılan bu öğrenciler aynı zamanda Milli Eğitim Bakanlığına bağlı üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilere yönelik Bilim Sanat Merkezlerine (BİLSEM) devam etmektedir. Çalışmaya 32'si (%64) erkek ve 18'si (%36) kız olmak üzere toplam 50 üstün zekâlı ve yetenekli öğrenci katılmıştır. Öğrenciler, 6-8. sınıfa devam etmektedir.

Veri Toplama Araçları ve İşlem

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak, Ünal (2006) tarafından hazırlanan “Eleştirel Okuma Ölçeği” ve “Okuma Tutum ölçeği” ile araştırmacı tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Ölçekler, yüz yüze tekniği ile sabah doğa etkinlikleri başlamadan önce verilmiş ve öğrencilerin doldurması sağlanmıştır. Projeye başvurusu sırasında ailelere ve öğrencilere proje kapsamında bazı ölçekler uygulanacağı konusunda bilgilendirme yapılmıştır.

Eleştirel Okuma Ölçeği: Ölçek, Ünal (2006) tarafından 1017 öğrenciye uygulanarak geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Tek faktörlü 22 maddeden oluşan eleştirel okuma ölçeği ölçeğinin iç güvenilirlik katsayısı 0.88'dir. Test tekrar test güvenilirliği için iki uygulama arasındaki maddelerin korelasyon katsayıları ise $p=0.001$ düzeyinde anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Katılımcılar maddelere ilişkin görüşlerini “Her zaman”, “Genellikle”, “Ara sıra”, “Nadiren” ve “Hiç” seçeneklerinden birisini işaretleyerek belirtmektedirler.

Okuma Tutum Ölçeği: Ünal (2006) tarafından geliştirilen okuma tutum ölçeği 11 olumsuz 14 olumlu olmak üzere toplam 25 maddeden oluşmaktadır. İç tutarlılık katsayısı 0.90 olarak bulunan ölçekteki maddeler, “çok katılıyorum”, “katılıyorum”, “kararsızım”, “katılmıyorum”, “hiç katılıyorum” şeklinde işaretlenmektedir. Test tekrar test güvenilirliği için iki uygulama arasındaki maddelerin korelasyon katsayıları 0.001'in üzerinde anlamlı bulunmuştur. Ölçek, 5. Sınıfa devam eden 1017 öğrenciye uygulanarak geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır.

Anket Formu: Araştırmacı tarafından geliştirilen ankette, sosyo-demografik özelliklerin yanı sıra öğrencilerin dergi ve günlük gazete takip edip etmedikleri, haftalık kitap okuma sayfa sayısı gibi kitap okuma ilgileriyle ilgili sorular bulunmaktadır. Örneğin hangi konularda kitap okumayı tercih ettikleri öğrenmek için kitap konuları verilmiş ve öğrencilerden bu konuları “hiç sevmiyorum” “sevmiyorum”, “seviyorum”, “çok seviyorum” şeklinde 4'lü likerte göre işaretlemeleri istenmiştir. Ayrıca ankette üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin okudukları en son üç kitap ismini yazmaları istenmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerde betimsel istatistik teknikleri kullanılmıştır. Öğrencilere en son okudukları üç kitap ismi sorulmuş ve belirlenen kitap isimlerine dayalı olarak iki Türkçe öğretmenin yardımıyla kitapların konu ve türleri saptanmıştır. Kitapların tür ve içeriklerinin frekans ve yüzdeleri belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin okuma tutum ölçeği ve eleştirel ölçeğinden aldıkları puanlar arasında ilişki Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı kullanılarak incelenmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin kitap okuma düzeyine göre eleştirel okuma düzeyinin farklılaşıp farklılaşmadığını belirlenmesi amacıyla tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler ilgili alt problemlere göre verilmiştir.

Bulgular

Üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin okuma ilgisini belirlemek amacıyla anket kapsamında günlük gazete takip edip etmedikleri sorulmuştur. Üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin günlük gazete takip etme oranına bakıldığında, günlük gazeteleri devamlı takip eden öğrencilerin oranı %24; günlük gazete hiç takip etmeyenlerin oranı ise %28'dir. Kısmen gazete takip ettiğini belirten öğrenci oranı ise %48'dir. Üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin %32'si bir dergiye aboneyken %68'i ise herhangi bir dergiye abone olmadığını belirtmiştir. Üstün

zekâlı ve yetenekli öğrencilere haftalık kaç sayfa kitap okudukları sorulmuş ve öğrencilerin kitap okuma sayfa sayfaları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1

Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Haftalık Okudukları Kitap Sayfası Dağılımı

Sayfa Sayısı	F	%
0-25 sayfa	16	32.0
26-50 sayfa	8	16.0
51-100 sayfa	15	30.0
101 ve üstü	11	22.0
Hiç okumayan	0	0
Toplam	50	100.0

Yukarıdaki tabloya göre üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin %32'si haftalık 25 sayfa ve altında okurken 26-50 sayfa okuyan öğrencilerin oranı %16'dır. 51-100 sayfa okuyan öğrencilerin oranı %30 iken 101 sayfa ve üstü okuyan öğrenci oranı % 22'dir. Haftalık olarak kitap okumayan öğrenci bulunmamaktadır. Tabloya göre öğrencilerin çoğu (%68) haftalık 25 sayfadan fazla kitap okumaktadır.

Ankette üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin hangi konularda kitap okumayı sevdiğini belirlemek için kitap konuları verilmiş ve öğrencilerden bu konularda kitap okumayı "hiç sevmiyorum" "sevmiyorum", "seviyorum", "çok seviyorum" şeklinde 4'lü likerte göre işaretlemeleri istenmiştir. Kitap konuları ve elde edilen ortalama ve standart sapma aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2

Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Tercih Ettikleri Kitapların Konularına Göre Dağılımı

Kitap Konusu	N	\bar{X}	SS
Gizem ve Esrarengiz	49	3.73	.67
Bilim kurgu	49	3.69	.68
Macera	50	3.68	.58
Mitler ve Efsaneler	50	3.44	.90
Bilim ve İcat	48	3.31	1.07
Mizah	48	3.25	1.10
Hobi ve Maket	50	3.04	1.12
Hayvanlar ve Doğa	50	3.02	.89
Müzik	49	3.00	1.11
Gerilim	49	2.96	1.25
Spor	49	2.84	1.31
Bilgisayar	49	2.76	1.18
Suç ve Hukuk	49	2.73	1.18
Tarih	49	2.71	1.13
Gezi	50	2.68	1.15
Tiyatro	49	2.65	1.12
Din	49	2.57	1.11
Şiir	50	2.50	1.14
Sağlık	49	2.47	1.12
Biyografi	49	2.37	1.11
Romantik	48	2.21	1.22
Yemek ve Pişirme	49	2.12	1.16
Magazin	49	1.96	1.24

Tabloya göre üstün zekâlı ve yeteneklilerin en çok tercih ettikleri kitap konuları arasında gizem ve esrarengiz ($\bar{x}=3.73\pm.67$), bilim kurgu ($\bar{x}=3.69\pm.68$), macera ($\bar{x}=3.68\pm.58$), mitler ve efsaneler ($\bar{x}=3.44\pm.90$), bilim ve icat ($\bar{x}=3.31\pm1.07$) gibi konular bulunmaktadır. Öğrencilerin en az tercih edilen konular arasında ise magazin ($\bar{x}=1.96\pm1.24$), yemek pişirme ($\bar{x}=2.12\pm1.16$) ve romantik ($\bar{x}=2.21\pm1.22$) konulu kitaplar sıralanmaktadır. Öğrencilerin en son okudukları 3 kitabın ismi alınmıştır. Buna göre üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin okuduklarını ifade ettikleri 101 kitabın türlerine göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3

Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Okudukları Kitapların Türlerine Göre Dağılımı

Kitap Türü	F	%
Roman	86	85.14
Bilgi	14	13.86
Çocuk	1	0.99
Toplam	101	100.0

Tabloya göre üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin okudukları kitapların %85.14'nün roman olduğu, %13.86'sının ise bilgi kategorisindeki kitaplar olduğu görülmüştür. Roman kategorisine hikâye ve öyküler dâhil edilmiştir. Bilgi kategorisinde dini, felsefi, düşünce, kişisel gelişim, gezi, spor gibi konuları içeren kitaplar dâhil edilmiştir. Üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin en son okudukları 101 kitabın içeriklerine göre konuları incelendiğinde ilk 5 sıradaki konu tablosu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4

Üstün zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Okudukları Kitapların Konularına Göre Dağılımı

Kitap Türü	F	%
Fantastik/Bilim Kurgu	35	34.65
Tarihi	16	15.84
Gençlik	6	5.94
Polisiye	6	5.94
Macera	6	5.94
Diğer	32	31.68

Üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin okuduğu 101 kitabın konu türlerine bakıldığında %34.65'nin fantastik/bilim kurgu; %15.84'nün tarihi kitaplar oluştururken daha sonra gençlik (%5.94), polisiye (%5.94) ve macera (%5.94) kitapları olarak sıralanmıştır. Üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin kitap okuma tutum ve eleştirel okuma ölçeklerinden aldıkların puan ortalaması ve standart sapması aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5

Üstün Zekâlı ve Yetenekli Öğrencilerin Kitap Okuma Tutum Ölçeği ve Eleştirel Okuma Ölçeği Ortalama ve Standart Sapmalar

Ölçek	N	\bar{X}	SS	En yüksek alınabilecek puan
Kitap Okuma tutum Ölçeği	50	3.77	.78	5
Eleştirel Okuma Ölçeği	50	3.75	.76	5

Öğrencilerin kitap okuma ölçeğinden aldıkları puanların aritmetik ortalaması $\bar{x} = 3.77 \pm .78$ iken eleştirel okuma ölçeğinden aldıkları puanların aritmetik ortalaması ise $\bar{x} = 3.75 \pm .76$ 'dır. Öğrencilerin hem kitap okuma ölçeğinden hem de eleştirel okuma ölçeğinden alabilecekleri en yüksek puan ortalaması 5'dir. Kitap okuma tutumu ile eleştirel okuma düzeyi arasındaki ilişki incelenmiş ve aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 6

Kitap Okuma Tutumu ile Eleştirel Okuma Ölçeği Arasındaki Korelasyon Analizi

Ölçek	N	\bar{X}	SS	r	P
Kitap Okuma tutum Ölçeği	50	3.77	.78	0.83	0.000
Eleştirel Okuma Ölçeği	50	3.75	.76		

Kitap okuma tutumu ile eleştirel okuma tutumu arasında anlamlı bir ilişkinin var olup olmadığı Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı ile hesaplanmış ve öğrencilerin eleştirel okuma düzeyleri ile okumaya ilişkin tutum düzeyleri arasındaki ilişki $r = 0.83$ olarak hesaplanmıştır. Büyüköztürk (2004)'e göre korelasyon katsayısının 0.70-1.00 arasında olması yüksek düzeyde bir ilişkiyi temsil etmektedir. Bu bulgulara göre eleştirel okuma becerisi ile okumaya ilişkin tutum arasında yüksek bir ilişkinin bulunduğu söylenebilir. Eleştirel okumanın kitap okuma sayfa sayısına göre değişip değişmediğini belirlemek için tek boyutlu varyans analizi yapılmış ve aşağıda verilmiştir.

Tablo 1

Eleştirel Okuma Puanlarının Kitap Okuma Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Uygulanan Tek Boyutlu Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

ANOVA Sonuçları										
Puan	Kitap Sayfa	N	\bar{X}	SS	Var. K.	K.T.	Sd	K.O.	F	p
Eleştirel Okuma	0-25	16	3.37	.89	G.Arası	5.978	3	1.993	4.017	.013
	26-50	8	3.47	.86	G. İçi	22.820	46	.496		
	51-100	15	3.95	.54	Toplam	28.798	49			
	101 ve üstü	11	4.22	.36						
Toplam		50	3.75	.76						

Tabloda görülebileceği üzere, eleştirel okuma ölçeği aritmetik ortalamalarının kitap okuma sayfa sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda sayfa sayıları aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=4.017$; $p < .05$). Bu işlemin ardından ANOVA sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analiz tekniklerine geçilmiştir.

Tablo 8

Eleştirel Okuma Puanlarının Kitap Okuma Değişkenine Göre Hangi Alt Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Uygulanan Post-Hoc LSD Testi Sonuçları

Sayfa (i)	Sayfa (j)	Ort.Farkı (i-j)	SH _α	p
0-25 sayfa	26-50 sayfa	-.10227	.30499	.739
	51-100 sayfa	-.57955*	.25314	.027
	101 ve üstü	-.85227*	.27587	.003
26-50 sayfa	0-25 sayfa	.10227	.30499	.739
	51-100 sayfa	-.47727	.30836	.129
	101 ve üstü	-.75000*	.32728	.027
51-100 sayfa	0-25 sayfa	.57955*	.25314	.027
	26-50 sayfa	.47727	.30836	.129
	101 ve üstü	-.27273	.27959	.334
101 ve üstü	0-25 sayfa	.85227*	.27587	.003
	26-50 sayfa	.75000*	.32728	.027
	51-100 sayfa	.27273	.27959	.334

Eleştirel okuma puanlarının kitap okuma sayfa sayısı değişkenine göre hangi alt gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonrası post-hoc LSD testi sonucunda 0-25 sayfa kitap okuyanlara göre 51 ve üstü sayfa okuyanların eleştirel okuma puanları anlamlı derecede yüksek çıkmıştır ($p < .05$). Aynı şekilde 26-50 sayfa okuyanlara göre 101 ve üstü sayfa okuyanları eleştirel okuma puanları anlamlı derecede yüksek çıkmıştır ($p < .05$). Bu bulgudan hareketle, okunan kitap sayfa sayısı arttıkça üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin eleştirel okuma becerisinin olumlu yönde geliştiği söylenebilir.

Tartışma

Üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin günlük gazete ve dergi düzeyi konusunda araştırma sonuçları üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin günlük gazete ve dergi takip etme alışkanlıklarının düşük olduğunu ortaya koymuştur. Hawkins (1983), üstün zekâli ve yetenekliler arasında gazete ve dergilerin popüler bir tür olduğunu belirtmesine rağmen bu çalışmada tersi bir sonuç çıkmıştır. Araştırmalar, ülkemizde genel olarak ergenlerin günlük gazete takibinin düşük olduğunu göstermektedir. Örneğin Balcı (2009), 8. sınıfa devam eden normal gelişim gösteren öğrencilerden oluşan 390 kişilik grupta her gün gazete okuduğunu söyleyen öğrencilerin oranının %20.5 olduğunu bulmuştur. Ayrıca bu durum, ergenlik dönemindeki üstün zekâli ve yetenekli gençlerin ilgisini çekecek dergi sayısının ülkemizde az olmasından da kaynaklanmış olabilir.

Okumayı sürekli ve düzenli bir şekilde gerçekleştiren insanların bir yılda okudukları kitap sayısına göre ne derecede okur olduğunu gösteren kriterler bulunmaktadır. Amerika Kütüphaneler Birliğinin bir yılda okunan kitap sayısına göre yaptığı okuyucu sınıflaması aşağıdaki şekildedir:

Çok Okuyan Okuyucu: Yılda 21 ve daha fazla kitap okuyan okuyucu.

Orta Düzeyde Okuyan Okuyucu: Yılda 6-20 arasında kitap okuyan kişi.

Az Okuyan Okuyucu: Yılda 1-5 arası kitap okuyan okuyucu.

Okuyucu Olmayan: Hiç kitap okumayan kişi (Akt. Yılmaz, 1990).

Çalışmada üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin çoğunluğu haftalık 25 sayfa ve üstü kitap okuduklarına göre bu sınıflandırmada orta düzey ve üstü grubunda yer almaktadır. VanTassel-Baska (1983: Akt.,Gross, 1993) tarafından ileri düzey üstün zekâli ve yeteneklilerle yapılan çalışmada üstün zekâli ve yeteneklilerin %75'i en sevdikleri boş zaman etkinliği olarak kitap okumayı belirtmiştir. Reis ve arkadaşları (2004), üstün zekâli ve yetenekli çocukların okumaktan keyif aldığını belirtmektedir. Öğrencilerin okumaktan keyif almaları daha fazla kitap okumalarını sağlamış olabilir.

Üstün zekâli ve yetenekli öğrenciler hangi konularda kitapları okumaktan hoşlandıklarını araştırılmıştır. Araştırma kapsamında üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin daha çok roman türü kitap okudukları ortaya çıkmıştır. Larsen (1999), 4-6. Sınıflara devam eden 21 üstün zekâli ve yetenekli öğrenciyle yaptığı çalışmada öğrencilerin %81'i en sevdikleri okuma materyali olarak romanı belirtmişlerdir. Araştırmada genel olarak ergenlik dönemindeki çocukların tercihi olan roman türünün (Balcı, 2009; Sünbül ve arkadaşları, 2010) üstün zekâli ve yetenekli çocuklar arasında da popüler olduğu belirlenmiştir. Tercih ettikleri ve okudukları kitap konuları incelendiğinde üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin tercihleri doğrultusunda kitap okudukları görülmektedir. Araştırmaya katılan üstün zekâli ve yetenekli çocuklar daha çok gizem, esrarengiz ve bilim kurgu konularını tercih etmektedirler. Daha önceki yapılan araştırmalarda da (Kolloff, 1985; Swanton, 1984), üstün zekâli ve yetenekli çocuklar arasında bilim kurgu, fantastik ve gizem konulu kitapların daha popüler olduğu bulunmuştur. Yine Larsen'in (1999) yaptığı çalışmada üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin daha çok bilim kurgu ve fantastik kitapları tercih ettikleri vurgulanmıştır. Araştırmadaki üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin okudukları kitaplara bakıldığında da büyük bir çoğunluğun bu tür içeriğe sahip fantastik romanlar oldukları belirlenmiştir. Üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin özellikleri arasında gösterilen fantastik romanlara ilgi duyma (Halsted, 1988; Swanton, 1984) bu araştırmada da görülmüştür.

Ünal (2006) tarafından 5. Sınıfa giden 1017 genel öğrenci popülasyonu ile yapılan çalışmada öğrencilerin eleştirel okuma ölçeğinden aldığı puanların aritmetik ortalaması $\bar{x}=2.79\pm 1.04$; okumaya ilişkin tutum ölçeğinden aldığı puanların aritmetik ortalaması ise $\bar{x}=2.82\pm 1.14$ olarak bulunmuştur. Yapılan araştırma sonuçları ile Ünal (2006) tarafından yapılan araştırma sonuçları karşılaştırıldığında üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin hem okumaya karşı tutum puanlarının hem de eleştirel okuma puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Araştırmalar (Anderson, Tollefson ve Gilbert, 1985; Ley ve Trentham, 1987) üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin okumaya karşı tutumlarının yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Örneğin Ley ve Trentham, (1987) 7. ve 8. sınıf öğrencilerin %87'sinin diğer akranlarına göre yüksek okuma tutumuna sahip olduklarını bulmuşlardır. Erken dönemde okumaya başlamaları, öğrenmeye dolayısıyla okumaya ilgi duymaları ve okuma ilgilerinin geniş olması gibi durumlar üstün zekâli ve yetenekli öğrencilerin hem kitap okuma tutumunu hem de eleştirel okuma becerilerini geliştirmiş olabilir.

Araştırmada kitap okuma tutumu ile eleştirel okuma düzeyi arasındaki ilişki incelenmiştir. Eleştirel okuma becerisi ile okuma düzeyi arasında yüksek bir ilişki vardır ve iyi bir eleştirel okuyucu genel olarak iyi bir okuyucudur (Wolf, King ve Huck, 1968). Bu ilişki, bu araştırmanın bulguları ile de örtüşmektedir. Eleştirel okuma için bireyin okuduğu konularla ilgili bilgi birikimine sahip olması gerekir. Bu birikimi sağlayacak en önemli araç da okumadır. Epçaçan (2012), yaptığı çalışmada eleştirel okuma becerisi ile okumaya ilişkin tutum arasında doğrusal ve orta düzeyde bir ilişki olduğunu belirlemiştir. Araştırmacı bu bulgudan hareketle, eleştirel okuma becerisi arttıkça kişilerin okumaya dair tutum ve algılarının da olumlu yönde gelişeceğini belirtmektedir.

Araştırmada eleştirel okuma düzeyinin kitap okuma düzeyine göre farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır. Araştırma sonucunda kitap okuma sayfa sayısı ile eleştirel okuma puanları arasında ilişki anlamlı çıkmıştır. Özdemir (2002), eleştirel okuma becerisini, okuryazarlığın en üst boyutu olarak değerlendirmektedir. Bireyin önce okuma alışkanlığı kazanacağı sonra eleştirel okuma becerisini geliştirebileceğini belirtmiştir. Okumaya karşı istekli olan, okuma alışkanlığı kazanmış öğrencilerin eleştirel okuma becerisini geliştirmeye istekli olacağını ifade etmiştir.

Bu araştırma sonuçları ışığında üstün zekâlı ve yetenekli öğrencilerin okumaları ile ilgili bazı öneriler sıralanabilir. Örneğin üstün zekâlı ve yetenekli öğrenciler okuma konusunda daha erken bağımsızlık kazandıkları için okumak istedikleri kitapları kendilerinin seçmesi önerilebilir. Ayrıca üstün zekâlı ve yetenekli öğrenciler için eleştirel okuma beceri eğitimi faydalı olabilir. Bununla bağlantılı geliştirilen eleştirel okuma programının üstün zekâlı ve yetenekli çocukların eleştirel okuma becerisine katkısı araştırılabilir.

KAYNAKLAR

- Akarsu, F. (2001). *Üstün zekalı ve yetenekli çocuklar, aileleri ve sorunları*. Ankara: Eduser Yayınları.
- Anderson, G., Higgins, D., & Wurster, S. R. (1985). Differences in the free reading books selected by high, average, and low achievers. *The Reading Teacher*, 39(3), 326-330.
- Anderson, M. A., Tollefson, N. A., & Gilbert, E. C. (1985). Giftedness and reading: A cross-sectional view of differences in reading attitudes and behaviors. *Gifted Child Quarterly*, 29, 186-89.
- Balcı A. (2009). *İlköğretim 8.Sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlık ve ilgileri üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara
- Bonds, C., & Bonds, L. (1983). Reading and the gifted student. *Roeper Review*, 5, 4-6.
- Burns, P., Roe, B., & Ross, E. (1984). *Teaching reading in today's elementary schools*. Dallas: Houghton Mifflin.
- Büyüköztürk, S (2004). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*, Ankara: PegemA Yayınları.
- Çakıcı, D. (2005). *Ön örgütleyicilerin okumaya yönelik tutum ve okuduğunu anlama üzerindeki etkileri*. Yayınlanmamış doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Carr, K. S. (1988). How can we teach critical thinking? *Childhood Education*, 69-73.
- Cavazos-Kottke, S. (2006). Five readers browsing: The reading interests of talented middle school boys. *Gifted Child Quarterly*, 50(2), 132-147.
- Cooter, R. B. & Alexander, J. E. (1984). Interest and attitude: Affective connections for gifted and talented readers. *Reading World*, 24, (1), 97-102.
- Davaslıgil, U. & Leana, M. Z. (2004). Üstün zekalı ve zekâlıların eğitimi projesi. A. Kulaksızoğlu, A. E. Bilgili ve M. R. Şirin (Ed.). *I. Türkiye üstün zekalı ve yetenekli çocuklar kongresi bildiriler kitabı içinde* (85–100). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları
- Epçaçan C. (2012). Ortaokul öğrencilerinin eleştirel okuma becerileri ile okumaya ilişkin tutumları arasındaki ilişki. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(4), 1711-1726,
- Gallagher, K. (2004). *Deeper reading*. Portland, ME: Stenhouse.
- Garrett, J. E. (2002). Enhancing the attitudes of children toward reading: Implications for teachers and principals. *Reading Improvement*, 39(1), 21-24.
- Gentry M, Gable R. K., & Springer P. (2000) Gifted and nongifted middle school students: Are their attitudes toward school different as measured by the new affective instrument, my class activities...? *Journal for the Education of the Gifted*, 24, (1) 74-96.
- Gömlüksiz, M.N. (2004). Kitap okuma alışkanlığına ilişkin bir tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliği. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(14), 185–195.
- Gross, M.U.M. (1993). *Exceptionally gifted children*, London: Routledge.
- Halsted, J. W. (1988). *Guiding gifted readers: from preschool to high school*. Columbus, OH: Ohio Psychology.
- Hawkins, S. (1983). Reading interests of gifted students. *Reading Horizons*, 24, (1), 18-22.
- Jackson, N. E. (1992). Precocious reading of English: Origins, structure and predictive significance. In P.S. Kleinand A. J. Tannenbaum (Eds), *To be young and gifted* (171-203). Norwood, New Jersey: Ablex.

- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Kennedy, L. & Halinski, R. (1975). Measuring attitudes: An extra dimension. *Journal of Reading*, 18, 518-522.
- Kettler, T. (2014). Critical thinking skills among elementary school students: Comparing identified gifted and general education student performance. *Gifted Child Quarterly*, 58(127), 128-136.
- Krashen, S. & VonSprecken, D. (2002). Is there a decline in the reading romance? *Knowledge Quest*, 30(3), 11-17.
- Larsen A. W. (1999). *A study of the reading interests of high-ability readers in a North Carolina elementary school*. Unpublished master thesis, University of North Carolina
- Lazarus, D. B., & Callahan, T. (2000). Reading attitude expressed with primary schools student with learning disability. *Journal of Reading Psychology*, 21(4), 271-282.
- Ley, T. C., & Trentham, L. L. (1987). The reading attitudes of gifted learners in grades seven and eight. *Journal for the Education for the Gifted*, 10, 87-98.
- Martin, C. E. (1984). Why some gifted children do not like to read. *Roeper Review*, 7, 72-73.
- McDonalds, N. B. & Trautman, T.S. (2006). Enhancing critical reading skills with kindergartners: a study of a computer-based intervention. Retrieved September 03, 2013, from <http://www.amered.com/docs/ReviewofEnhancingReadingSkills.pdf>
- McKenna, M. C., Kear, D. J., & Ellsworth, R. A. (1995). Children's attitudes toward reading: A national survey. *Reading Research Quarterly*, 30, 934-956.
- Özdemir, E. (2002). *Eleştirel okuma*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Parker C. T. (2004). *An evaluation of student attitudes: Does ability affect attitude?* Unpublished master thesis, University of North Carolina
- Reis, S., Gubbins, E., Briggs, C., Schreiber, F., Richards, S., Jacobs, J., Eckert, R., & Renzulli, J. (2004). Reading instruction for talented readers: Case studies documenting few opportunities for continuous progress. *Gifted Child Quarterly*, 48(4), 315-338.
- Renzulli J. S. (1978). What makes giftedness? *Phi Delta Kapan*. 60,3, 182.
- Robinson A, Shore B. M. & Enersen D.L. (2007). *Best practices in gifted education: An evidence-based guide*. Waco, Tx: Prufrock Press.
- Sever, S. (2003). *Çocuk ve edebiyat*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Sünbül A. M, Yılmaz E, Ceran D, Demirer V., Işık A. Çintaş D., Çalışkan M. & Alan S. (2010). *İlköğretim öğrencileri kitap okuma alışkanlıkları: Konya ili araştırma raporu*. Retrieved September 13, 2013, from http://www.ide.konya.edu.tr/konyaokuyor/ilkogretim_rapor.pdf
- Swanton, S. I. (1984). Minds alive: What and why gifted students read for pleasure. *School Library Journal*, 30, (7), 99-102.

- Tunnell, M. O., Calder, J. E., Justen, J. E., & Phaup, E. S. (1988). Attitudes of young readers. *Reading Improvement, 25*, 237-242.
- Ünal, E. (2006). *İlköğretim öğrencilerinin eleştirel okuma becerileri ile okuduğunu anlama ve okumaya ilişkin tutumları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.
- VanTassel-Baska, J., Johnson, D., Hughes, C., & Boyce, L. (1996). A study of language arts curriculum effectiveness with gifted learners. *Journal for the Education of the Gifted, 19*, 461-480.
- Villani, C. J. (1998, April). *Meeting the needs of gifted students in language arts and mathematics: An evaluative exploration*. Paper presented at the Annual Meeting of the American Educational Research Association, San Diego, CA.
- Wilson, J. D., & Casey, L. H. (2007). Understanding the recreational reading patterns of secondary students. *Reading Improvement, 44*(1), 40-49.
- Wolf, W., King, M.L. & Huck, C.S. (1968). Teaching critical reading to elementary school children. *Reading Research Quarterly, 3*(4), 435-498.
- Worrell, F.C., Roth, D.A., & Gabelko, N.H. (2007). Elementary reading attitude survey (ERAS) scores in academically talented students. *Roeper Review, 29*(2), 119-124
- Yılmaz, B. (1993). *Okuma alışkanlığında halk kütüphanelerinin rolü*. Ankara:Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Yücel, G. (2005). *Okulöncesinde okuma tutumları ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik çalışması*. .Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara

Summary

Reading Interests, Attitudes and Critical Thinking Skills of Gifted Children

Üzeyir Ogurlu*
Kocaeli University

Reading attitude has a vital role in the development and use of children's lifelong reading skills (Lazarus and Callahan, 2000). According to Jackson (1992), precocious speaking and reading are strong indicators of giftedness. Ley and Trentham (1987) found that gifted students had higher reading attitude than non-gifted students. Also, they prefer to have an interest what they read. Interest has been founded to affect both reading attitude and comprehension of gifted children. Anderson, Tollefson and Gilbert (1985) showed that reading is an activity in which gifted students engage and in which they perceive as being both easy and enjoyable. Swanton (1984) found science fiction and fantasy books were popular among gifted students. On the other hand Hawkins, (1983) concluded that there were no significant differences between the reading preferences of gifted students and other children. Critical reading includes asking questions, forming hypotheses, making judgments, and solving problems based on evidence from the text (Gallagher, 2004). Özdemir (2002) considered critical reading skills as the top level of literacy.

Examining of reading attitudes, interests and critical reading skills of gifted children will make a contribution on gaining more effective reading habits and development of critical reading skills for gifted children. Also, reading programs can be prepared considering gifted students' reading needs in schools

In this study it was aimed to scrutinize gifted students' reading attitude, interests and critical reading skills in order to understand how teachers and other adults can encourage their interest in reading. In addition it was studied the degree of relationship between gifted students' reading attitude and interests and critical reading skills.

*Asistant Professor Doctor, Kocaeli University, Faculty of Education, Department of Special Education, Umuttepe-Kocaeli, E-mail: uzeyirogurlu@gmail.com

Method

This research is based on survey design. There were 50 gifted students who are attend BİLSEM (an official educational institute for gifted children) in the study. For gathering data, Critical Reading Scale (Ünal, 2006), Reading Attitude Scale (Ünal, 2006) and questionnaire that was prepared by the researcher were used.

Findings

According to study results, 24% of gifted students regularly followed daily newspaper and 32% of them subscribed a magazine. When we looked at how much gifted students read, 68% of gifted students read more than 25 pages in a week. While books about magazine, cooking, romantic are the least preferred, mystery, science fiction, adventure, myths and legends, science and invention books were popular among gifted students. When we looked at kinds of book, most of them (85.1%) read novel. When 101 books that gifted students read were examined, 34 % of books were about fantastic/science fiction; 15.8 % was historical and then youth, detective and adventure books were listed. Their mean score for Reading Attitude Scale was 3.77 (sd=.78) and for Critical Reading Scale was 3.75 (sd=.76). In addition high correlation ($r=.83$) was found between these two scales. Also it was found that more book pages gifted children read more critical reading skills they had.

Discussion

In the research, following regularly a newspaper or a magazine is low among gifted children. This result is valid for all adolescents in Turkey. Also lack of magazine appropriate for gifted children may lead this situation. As other studies (Swanton, 1984; Kolloff, 1985), gifted children in the study prefer mystery, fantastic and science fiction book. Interest in fantastic novels is considered as one of the gifted characteristics. Similarly, fantastic novels were popular among gifted in the study. High attitude towards reading and high critical reading skills may be based on their precocious reading and wide reading interests. A good reader is usually a critical reader. As a result, reading programs for gifted children should be development according to their reading needs.

